

28 грудня 2018 року, м. Тернопіль

Переважно внутрішній контроль здійснюється керівником і головним бухгалтером постійно і спрямований на зберігання і раціональне використання матеріальних і фінансових ресурсів.

Список використаних джерел

1. Бенько І.Д. Особливості організації обліку в органах місцевого самоврядування / І.Д.Бенько // Науковий вісник Херсонського державного ун-ту. Серія: Економічні науки. – Вип. 29. – Ч 2. – Херсон: ХДУ. – 2018. – С.146-149.
2. Бенько І.Д. Організація обліку та контролю фінансових ресурсів бюджетних установ / І.Д.Бенько // Інноваційна економіка. Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – Вип. 9. – Тернопіль: Тернопільський інститут АПВ НААН. – 2012. – С.272-277.
3. Бенько І.Д. Організація обліку, аналізу та контролю розрахунків бюджетних установ / І.Д.Бенько // Економіка і ринок: облік, аналіз, контроль. Науковий журнал. – Вип. 24. – Тернопіль: ТНЕУ, 2011. – С.24-34.
4. Сисюк С.В. Бухгалтерська служба органів місцевого самоврядування: вимоги, особливості створення та функціонування / С.В.Сисюк, І.Д.Бенько // Зб. наук. праць Черкаського державного технологічного ун-ту. Серія: Економічні науки. – Вип. 36. – Черкаси: ЧДТУ. – 2014. – С.91-97.
5. Сисюк С.В. Критерії щодо формування бухгалтерської служби органів місцевого самоврядування / С.В.Сисюк, І.Д.Бенько // Облік, контроль і аналіз в управлінні підприємницькою діяльністю: матеріали XI міжнарод. наук.-практ. конференції. 10 квітня 2014 р. – Черкаси: ЧДТУ, 2014. – С.105-107.

Бродовська І.

магістрант

Шухманн В.

студент КЕПТ,

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

СТРАТЕГІЧНИЙ АНАЛІЗ – ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Проблемам економічного аналізу в цілому та розробці теорії та методики стратегічного аналізу, зокрема, присвячені праці таких відомих вчених та економістів як Д. Аакер, І. Ансофф, М.І. Ковальчук, Н.В. Козлов, С.Л. Кузнецова, Є.В. Мних, А.П. Наливайко, М. Портер, К.І. Редченко, Д. Стоунхаус, А.Дж. Стрікленд, А.А. Томпсон, К. Фляйшер, Б. Хьюстон, О.Д. Шарапов, А.Д. Шеремет, З.Є. Шершньова, Т.В. Шишкова, С.І. Шкарабан та інших. Дослідження показали, що під стратегічним менеджментом розуміється інтегрований аналітичний підхід, котрий об'єднує елементи планування, прогнозування, реалізації і контролю функціонування бізнес-стратегії, а також обумовлює розуміння довгострокових цілей і завдань підприємства, враховує не тільки внутрішню діяльність і ресурси підприємства, а й зовнішні аспекти її функціонування – конкурентів, постачальників, клієнтів, макроекономічні умови, політику, нормативно-правову базу та її зміни, тощо. Необхідність враховувати фактори зовнішнього середовища і є однією з основних відмінностей стратегічного аналізу від інших більш традиційних видів аналізу.

На сьогоднішній день розробці теоретичних, методичних засад стратегічного аналізу, як самостійного напрямку дослідження приділяється недостатньо уваги, не має єдиної точки зору на предмет стратегічного аналізу, не до кінця визначено його місце та роль в системі

стратегічного управління. В такій ситуації необхідне більш глибоке наукове осмислення економічної сутності стратегічного аналізу, дефініція та систематизація наявних теоретичних розробок, розгляд його теоретичних та методичних особливостей.

Аналіз вітчизняної та перекладеної іноземної літератури показав, що існує декілька наукових підходів щодо змісту стратегічного аналізу (табл. 1).

Таблиця 1

Розбіжності в підходах визначення стратегічного аналізу [2]

Автори	В. Маркова і С. Кузнєцова	Д. Аакер	Д. Кемпбел, Д. Стоунхаус, Б. Хьюстон	З. Шершньова	В. Винокуров	К. Радченко	Т. Головка і С. Сагова	Є. Уткін	М. Володькіна	В. Немцов і Л. Довгань	Є. Мних	М. Круглов і Н. Круглова
Стратегічного аналізу												
Окремий елемент системи управління	+	+	+	-	+	-	+	-	-	-	-	-
SWOT-аналіз	+	+	+	+	+	-	-	-	-	-	-	+
Аналіз середовища	-	-	-	+	-	+	+	+	-	-	+	+
Дослідження майбутніх подій	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-
Перспективна спрямованість аналізу	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+

Незважаючи на різність підходів до визначення сутності поняття, на нашу думку, їх всіх можна об'єднати і сформувані наступні загальні риси стратегічного аналізу [2]:

1) незамінний елемент кожного з етапів стратегічного управління. Нестабільність зовнішнього середовища та зміни у внутрішньому зумовлюють необхідність постійного моніторингу, а у разі необхідності потребують перегляду місії компанії, цілей діяльності, стратегічних планів і механізмів їх здійснення. Стратегічний аналіз як функція стратегічного менеджменту є безперервним процесом – оцінка діяльності та її коригування є одночасно закінченням і початком процесу стратегічного аналізу;

2) аналітичний апарат дослідження впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища на підприємство;

3) дослідження майбутніх подій та перспективна спрямованість аналізу;

4) комплексність аналітичних досліджень. Характерною відмінністю стратегічного аналізу від інших видів аналізу є не відірване вивчення окремих господарських операцій, а комплексне дослідження всієї діяльності підприємства;

5) здійснення аналітичних досліджень до початку господарських процесів, а не після них як у ретроспективному аналізі. В цьому плані стратегічний аналіз поєднує елементи прогнозування, планування та менеджменту. При аналітичному обґрунтуванні оптимальних шляхів досягнення стратегічних цілей необхідно враховувати минулий досвід, тенденції розвитку економічних процесів, що склалися в ретроспективі, тому, на нашу думку, прогнозування слід розглядати лише як елемент методу стратегічного аналізу.

У зв'язку з чим пропонуємо визначати стратегічний аналіз як систему комплексного дослідження економічних явищ і процесів у їх взаємозв'язку та взаємозалежності із факторами зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають на діяльність

господарюючого суб'єкта в минулому, теперішньому та майбутньому періодах, котра забезпечує формування ефективної стратегічної поведінки для досягнення намічених цілей.

Такий підхід має ряд переваг:

1) розглядає підприємство як цілісну систему, що дозволяє досліджувати концептуальні напрямки його функціонування та розвитку у поєднанні зі складовими зовнішнього середовища;

2) передбачає можливість виникнення різних ситуацій, а тому, вся організація всередині підприємства є реакцією на зовнішнє середовище;

3) актуалізує як задачу раціонального використання та нарощування ресурсного потенціалу, так і завдання забезпечення гнучкості та адаптивності до постійних змін зовнішнього середовища;

4) враховує теоретичні та методологічні особливості досліджуваного виду аналізу;

5) визначає актуальність та ефективність (результативність) аналітичних досліджень у стратегічному та тактичному управлінні.

В ході дослідження з'ясовано, що аналітична система підприємства функціонує в трьох режимах: стратегічного, ретроспективного та оперативного аналізу. Ретроспективний та оперативний аналізи складають традиційну систему економічного аналізу, основними перевагами якої, на нашу думку, є: по-перше, процес аналізу та планування дозволяє прогнозувати фінансові результати на період запропонованої бізнес-стратегії; по-друге, при реалізації бізнес-стратегії існуючий процес контролю дає можливість порівняти фактичні і планові результати [3]. Переваги традиційної системи аналізу беззаперечні проте вона не забезпечує необхідної аналітичної підтримки підприємству при розробці та реалізації стратегії. Тому модель традиційного економічного аналізу необхідно збагатити інструментами стратегічного аналізу, що дасть можливість проводити аналітичні дослідження в стратегічному та поточному управлінні за такими напрямками:

1) маркетинговий аналіз за дослідженням економічного середовища і характеру його зміни;

2) аналіз стратегії господарюючого суб'єкта, дослідження тенденцій і закономірностей зміни явищ і процесів, причин об'єктивного і суб'єктивного характеру, що їх зумовлюють;

3) аналіз і оцінка еластичності змін економічних показників в обґрунтуванні стратегії і тактики бізнесу;

4) визначення і оцінка ризику підприємництва.

Отже, до основних компетенцій стратегічного аналізу як інструменту оцінки ефективності та результативності бізнес-процесів можна віднести:

– виявлення цілей та місії організації;

– аналіз середовища організації (оцінка потенціалу, аналіз перспектив росту, аналіз ринку та стану конкуренції, стратегічна сегментація, оцінка стратегічної позиції та шляхів диверсифікації);

– формування та оцінка варіантів стратегії. Вибір стратегії, розробка політики та стратегічних планів організації.

Ознайомлення та критичний аналіз багатьох літературних джерел дали підстави представити стратегічний аналіз як низку потужних аналітичних інструментів, за допомогою яких можна передбачити майбутнє будь-якого бізнесу настільки точно, щоб безпомилково вибрати правильний стратегічний напрям для нього.

Список використаних джерел

1. Алексич К. О. Стратегічний конкурентний аналіз як інструмент формування конкурентних переваг у системі забезпечення конкурентоспроможності підприємства / К. О. Алексич //

- Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2016. - Вип. 10(1). - С. 10-17.
2. Бурденюк Т. Г. Стратегічний аналіз критеріїв конкурентоспроможності підприємств / Т. Г. Бурденюк // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер. : Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. - 2014. - Вип. 1. - С. 39-49.
 3. Панасюк, В. М. Інформаційна система управління соціальною інфраструктурою регіону [Текст] / В. М. Панасюк // Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. [м. Тернопіль, 31 травня-01 червня 2018 р.] / редкол. : О. В. Адамик, В. А. Дерій, З. В. Задорожний [та ін.]. - Тернопіль: ТНЕУ, 2018. - С.327-330.
 4. Пуцентейло П. Р. Стратегічний аналіз як важливий елемент управління підприємством / П. Р. Пуцентейло, О. О. Гуменюк // Інноваційна економіка. - 2016. - № 3-4. - С. 196-205.
 5. Шурпенкова Р. К. Стратегічний аналіз як складова процесу управління підприємством / Р. К. Шурпенкова // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. - 2015. - Вип. 2. - С. 96-99.

Васильєва В. Г.

кандидат економічних наук, доцент,

Говоруха В. В.

магістрант

Університет митної справи та фінансів

м. Дніпро, Україна

ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У зв'язку з випадками вчинення навмисних або випадкових помилок з боку керівництва у фінансовій звітності, які призводять до некоректного відображення показників, що показують результати діяльності підприємства у фінансовій звітності для зовнішніх і внутрішніх користувачів, постала необхідність у приділенні особливої уваги проблемам здійснення якісного аудиту фінансової звітності вітчизняного підприємства.

Звітність формується із дотриманням наступних характеристик згідно з вимогами Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1]:

- зрозумілість (інформація, яка надається у фінансових звітах повинна бути розрахована на однозначне тлумачення її користувачам за умови, що вони мають цікавість у сприйнятті цієї інформації);

- доречність (фінансова звітність має містити у собі лише доречну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, дає змогу оцінити події, які відбулися у минулому, відбуваються зараз та майбутні події);

- достовірність (фінансова звітність має бути достовірною, не містити помилок та перекохань, що можуть вплинути на прийняття рішень);

- зіставність (звітність має забезпечити можливість порівнювати звіти за різні періоди та різних підприємств).

Як зазначає у своїй статті В. А. Рубейкін, достовірність усіх даних, що відображені в обліку, є необхідною умовою достовірності облікової та звітної інформації як про майновий стан підприємства, так і про результати його діяльності [4].